

Asia: VN/7491/2024

Vanhojen metsien kriteerit Suomessa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lääkärinä olen huolestunut siitä, miten ihmisen hyvinvoinnin, terveyden ja hengissä selviämisen edellytyksenä oleva luonnon monimuotoisuus heikkenee ja miten tämän kehityskulun kääntämistä vaikeutetaan ja hidastetaan yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Tieteelliseen tietoon vedoten en hyväksy nyt esitettyjä vanhojen metsien kriteerejä, jotka rajaavat valtaosan Suomen suojelemattomista vanhoista metsistä suojelun ulkopuolelle.

Vetoan päätöksentekijöihin, että kriteerit laaditaan uudelleen käyttäen pohjana ympäristöministeriön aikaisempaa ehdotusta nyt käytetyn maa- ja metsätalousministeriön ehdotuksen sijaan. EU:n biodiversiteettistrategian tavoite on pysäyttää luontokato 2030 mennessä. Euroopan komission ohjeen mukaan strategian soveltamisen kansallisten menetelmien tulee pohjautua tieteeseen. Ehdotuksen kriteerit eivät ole tutkijoiden suositusten mukaisia eivätkä pohjautu suojelun arvoisten vanhojen metsien luonnontieteellisesti perusteltuihin kriteereihin.

Metsäluonnon kannalta välttämättömät vanhat metsät uhkaavat vähetä entisestään, jos kriteerit määritetään keinotekoisesti tiukoiksi. Valtiolla on METSO-ohjelma yksityisessä omistuksessa olevien metsien suojeluun, ja se mukaisia kriteereitä suojelun arvoisten metsien määrittämiseen tulisi käyttää myös tässä.

Meillä ei ole lastemme tulevaisuuden vuoksi varaa muuhun, kuin että kaikki jäljellä olevat luonnontilaiset ja vanhat metsät tulee suojella. Etelä-Suomen alueella nyt enintään 3 % metsistä on luonnontilaisen kaltaisia, kun lopullisen (2030) tavoitteen tulee olla 30 %. Näin ollen kaikki keinot luonnontilaisten metsien suojelemiseksi ja lisäämiseksi on käytettävä, ja vanhojen metsien suojelukriteerien väljentäminen on yksi merkittävä keino. Metsät tietenkin luonnontilaistuvat ajan myötä kun sen annetaan tapahtua - metsä ei vastoin yleistä käsitystä tarvitse ihmisen hoitoa. (Ennallistamiseen ja monimuotoistumiseen tähtäviä toimia voidaan toki tarvita jossain määrin.)

Monimuotoisuutta tulee säädöksiin lisätä kaikilla tasoilla ja tavoilla: luonnontilaisissa metsissä suojelua laajentamalla, vanhoissa talousmetsissä suunniteltujen hakkuiden perumista ja vapaaehtoista suojelua tukemalla, nuorissa talousmetsissä säästävillä toimilla. Samaan aikaan lisätään ilmastonmuutoksen hidastamisessa tarvittavaa hiilinielua, joka Suomessa on viime vuosina ollut toiveajattelua vähäisempi ja uhkaa aiheuttaa taloudellisia sanktioita.

Tällä hetkellä ihmisten usko päättäjien kykyyn ja haluun suojella keikahduspisteissä olevia maapallomme ekosysteemejä on koetuksella. Uskon palauttamiseksi tarvitsemme tuntuvia toimia, ihmisten kuulemista ja rohkeita, tinkimättömästi luontoa puolustavia päätöksiä. Aiemmin tehtyjen päätösten muuttaminen luontoa suojelemaan suuntaan on vahva signaali välittämisestä ja rohkeudesta.

Pyydän että vanhojen metsien kriteerit laaditaan ympäristöministeriön pohjaesitystä käyttäen. Tavoitteena tulee olla eteläisen Suomen suojelualueiden 2-4-kertaistaminen nykyisestä nopeassa tahdissa lähivuosina.

Lähteet:

Luonnon monimuotoisuus edistää kansanterveyttä, Lääketieteellinen aikakauskirja Duodecim
<https://www.duodecimlehti.fi/duo16472>

Luontokato haastaa ihmisen terveyden ja hyvinvoinnin, Lääketieteellinen aikakauskirja Duodecim
<https://www.duodecimlehti.fi/duo16604>

Rintala Hanna
Ilmastolääkärit